

Montferland

Vakantiekraant

Jaargang 16
2022

NEEM
GRATIS
MEE!

*Kom in
Montferlandse sferen!*

Achterhoek
NIEUWS

aandacht
voor jouw
verhaal

Met **GRATIS**
grensoverschrijdende
fietsknooppuntenkaart

'De Elshoeve'

Wij verhuren
vakantie-
woningen voor
2-4 personen
4-8 personen
8-12 personen

Fam. Te Stroet
0314 - 64 13 72
06 - 19 87 54 68
info@elshoeve.com
www.elshoeve.com

NATUUR IN NEDERLAND

KOMT DAT ZIEN

Natuurmonumenten

Sterk in elk laswerk!

MIG/MAG lassen,
TIG lassen,
RVS en Aluminium

Tevens verkoop van alle soorten IJZER van KOKER tot STRIP

Verkoop:
Donderdag & vrijdag 12.00-20.00 uur
Zaterdag 8.00-16.00 uur
En op afspraak

Las- en Metaalbewerking Amting

Boskant 7a in Kilder
T. 0314-684 524
M. 06-12995668

STICHTING HORECA TOLKAMER

Voor de agenda van de horeca-evenementen verwijzen wij u naar www.horecatolkamer.nl

VOLGENS VELEN DE LEUKSTE PLEK VAN OOST-GELDERLAND!

Voor verse friet kunt u terecht bij Friethuys 5, voor de uitgebreide dinerkaart bij Kade 7 en voor een borrelplank Bij Carlo

www.kadetolkamer.nl

Welkom aan boord!

- RONDVAARTEN OP DE RIJN
- BRUILOFT – VERJAARDAGSFEEST
- PERSONEELS- EN BEDRIJFSFEESTEN
- VERGADERINGEN - PRESENTATIES

REDERIJ WITJES

PARTYSCHEPEN & RONDVAARTEN OP DE RIJN

Europakade 3b |
6916 BG LOBITH-TOLKAMER |
TEL: 0316-540554 |
WWW.REDERIJWITJES.NL |
INFO@REDERIJWITJES.NL |

Column Henk Waninge

Weer massaal erop uit

Of ik voor de vakantiekraant een column wil schrijven, luidde de vraag van de eindredacteur van dit blad. Natuurlijk wil ik dat, was mijn eerste reactie, maar eenmaal achter de pc merk ik dat het niet zo makkelijk is een vrolijk vakantiegevoel op te roepen met beelden van zonovergoten stranden, wuivende palmbomen en een azuurblauwe zee.

Dat is natuurlijk niet zo gek. Corona, de klimaatcrisis, de torenhoge energie- en brandstofprijzen en last but not least de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne. Maar wat niet is, kan nog komen en aan al dat gesomber heb je toch niks. Dus moet de knop om.

Bovendien biedt het voorbereiden van een vakantie met de daarbij horende voorpret de nodige afleiding en die kunnen we in deze moeilijke tijd goed gebruiken.

Als gevolg van corona vierden veel mensen de afgelopen tijd vakantie in eigen land. Dit jaar, zo blijkt uit informatie van diverse reisorganisaties, trekken we weer massaal naar het buitenland. Of het nu Spanje, Italië, Frankrijk, Griekenland of Turkije is, de Mediterraan ('zo blauw, zo blauw', zong Toon Hermans ooit maar dat was 65 jaar geleden toen het zeewater nog helder was) blijft de favoriete bestemming.

Was de zon vroeger een belangrijke reden om naar het zuiden te gaan, dat is die al lang niet meer. Door de opwarming van de aarde schijnt de koperen ploert ook volop in deze contreien. Kan me van deze eeuw geen totaal verregende zomervakantie herinneren. Voor de 'thuisblijvers' heeft Montferland genoeg te bieden. Dat weten de inwoners van deze gemeente als geen ander. Ik spreek wel eens Randstedelingen, die hier een korte tijd verblijven. Ze zijn naast de natuur vooral te spreken over het gevarieerde aanbod. Het Bergherbos, de Rijn, het rivierenlandschap, de kastelen Bergh en Anholt, Duitsland (Kleve, Elten, Emmerich), Arnhem, Doetinchem, de oude Hanzestad Doesburg: het ligt allemaal op steenworp afstand, nou ja, dan moet je wel ver kunnen gooien.

Het is wel recreëren op de vierkante meter; alles speelt zich af op een kleine oppervlakte. Je zal in de bossen niet gauw verdwalen of 'in het niets verdwijnen', want overal staan routepaaltjes en de kans is groot dat je om de zoveel meter iemand tegen het lijf loopt. Hoe druk het kan zijn, is te zien op een mooie zondag op en bij het parkeerterrein bij uitspanning 't Peeske in Beek. Dan kun je soms over de hoofden lopen.

Die drukte was voor een deel toe te schrijven aan corona waardoor veel (dagjes)mensen hun vertier dichtbij huis zochten en anderen (een korte) vakantie vierden in eigen land. Nu het virus op z'n retour is en veel vakantievierders weer naar het buitenland gaan ben je geneigd te denken dat er dit jaar minder toeristen naar het Montferland zullen komen. Toch verwacht ik dat niet. Door de hoge energieprijzen en onzekere situatie in Oost-Europa zullen veel medelanders opnieuw in eigen land blijven. En daar is niks mis mee.

Voorwoord

Burgemeester Harry de Vries

Voor u ligt de Montferland Vakantiekraant 2022. Eindelijk weer een vakantiekraant vol uitjes, evenementen en recreatie zonder coronamaatregelen. Wat hebben we daar naar uitgekeken!

Sinds mijn start als burgemeester van de gemeente Montferland afgelopen najaar heb ik mij aangenaam mogen onderdompelen in dit prachtige gebied. Als hardloper geniet ik van het heuvelachtige decor van het Bergherbos, waarbij een klim in de uitkijktoren niet mag ontbreken. Het 360 graden uitkijkpunt laat de diversiteit van het gebied goed zien. Verkent u het bos liever op de fiets? Dan is de vernieuwde MTB-route met vele hoogtemeters een echte uitdaging. Bent u een echte wandelaar? Loop dan eens het nieuwe Klompenpad in Stokkum, het Staickheimerpad. Deze wandeling brengt u door het Bergherbos, over glooiende akkers en cultuurhistorisch erfgoed.

Ga naar het idyllische kasteelstad 's-Heerenberg en laat u verrassen door het rijke verleden van Kasteel Huis Bergh. Met aan haar flanken de 'oudste tuin' van Nederland en Wijngoed Montferland, waar topwijn worden geproduceerd en kunnen worden geproefd.

Of recreëer aan de prachtige zwemplas Stroombroek, waar voor de echte waaghalzen de langste kabelwaterskibaan van Nederland te vinden is. Voor gezinnen met jonge kinderen is het nabij gelegen kinderpretpark een geweldig dagje uit!

Dat Montferland leeft, blijkt wel uit de vele nieuwe ondernemers die we in coronatijd hebben mogen verwelkomen. Met veel vertrouwen gingen zij een nieuwe uitdaging in onze gemeente aan. Maak kennis met hun gastvrijheid!

Laat u via deze vakantiekraant verder inspireren voor uw verblijf in Montferland en geniet van al het moois dat Montferland te bieden heeft... en zegt het voort!

Ik wens u een prettig verblijf en zie u graag nog eens terugkomen in het mooiste stukje van Nederland!

Harry de Vries,
Burgemeester Montferland

Foto: Erwin Sloot

Colofon

De Montferland Vakantiekraant wordt in een oplage van 17.000 exemplaren verspreid op 170 afhaalpunten in Montferland en omgeving. Tevens wordt deze uitgave in Montferland huis aan huis verspreid. Totale oplage: 32.000 exemplaren.

Uitgever:
Achterhoek Nieuws b.v.

Redactie & Vormgeving:
Achterhoek Nieuws / VVV Montferland

Acquisitie:
Achterhoek Nieuws b.v.
Bleekwal 10, 7131 DB Lichtenvoorde
Tel. (0544) 80 10 30
E-mail: info@achterhoeknieuws.nl
De Montferland Vakantiekraant is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid

of volledigheid van de vermelde informatie kan evenwel niet worden aanvaard. Het is voorts niet toegestaan om, zonder voorafgaande nadrukkelijke toestemming van de redactie of uitgever, gepubliceerde artikelen over te nemen, te (doen) publiceren of anderszins te verveelvoudigen.

Toeristisch Informatie Punt:
Marktstraat 1
(in eetcafé de Gracht)
7041 AH 's-Heerenberg
Ma-Vr: 10:00-16:00
Mail: info@montferlandmarketing.nl
montferlandmarketing.nl

Het Raethuys

De historische kasteelstad 's-Heerenberg is één van de highlights in Montferland en een bezoek meer dan waard. Uiteraard staat hier het indrukwekkende kasteel Huis Bergh centraal, maar deze bijzondere stad heeft meer te bieden dan alleen het kasteel. In het toegankelijke centrum zie je nog duidelijk de sporen van een rijk verleden. Verschillende rijksmonumentale gebouwen uit de late middeleeuwen geven een beeld hoe het leven in deze stad was. De bijzondere geschiedenis van Bergh wordt mooi in beeld gebracht in het stadsmuseum aan de Marktstraat, waar enthousiaste vrijwilligers bezoekers graag vertellen over de rijke historie van Bergh.

Kasteel huis Bergh

Het rond 1200 gebouwde kasteel huis Bergh ligt prachtig gelegen aan de rand van de stad. Omringd door een gracht met achter de wal de oudst gedocumenteerde tuin van Nederland, is het van ongekende schoonheid. Gespaard gebleven in de verschillende oorlogen, maar wel enkele keren behoorlijk beschadigd geweest door brand, heeft het de tijdgeest overleefd. Niet alleen het kasteel is meer dan de moeite van het bekijken waard. Ook de in het kasteel tentoongestelde bijzondere kunstcollectie, met enkele absolute topstukken, is een bezoek meer dan waard. www.kasteelhuisbergh.nl

Raethuys

Midden in het centrum staat het uit 1531 daterende Raethuys waar overheidsdienaren tot 2012 trouw hun plicht hebben vervuld. Sinds 2019 is de Heemkundekring Bergh de trotse gebruiker van dit bijzondere gebouw. Verschillende zalen, waaronder de trouwzaal en de raadzaal, zijn nog steeds in de oude stijl ingericht en worden ingezet voor het sluiten van huwelijken, lezingen, workshops en vergaderingen. Daar waar ooit recht werd gesproken en het voormalige land van Bergh werd bestuurd, zijn nu de verschillende veldwerkgroepen van de Heemkundekring Bergh bezig om de rijke historie van Bergh te bewaken, bewaren en uit te dragen. www.heemkundekringbergh.nl

De Munt

Al in 1331 kreeg 's-Heerenberg het recht om munt te slaan, echter pas in 1346 begon men in 's-Heerenberg zelf munten

te slaan. In 1473 liet Frederik I de munt verplaatsen naar de Muntwal, de plaats waar dit mooie gebouw nu staat. Vanaf 1582 werd er in 's-Heerenberg geen munt meer geslagen en heeft het tot 1968 verschillende bestemmingen gehad. Momenteel is hier het archief van kas-

teel Huis Bergh gevestigd. Dit is het op het archief van het koninklijk huis na, het grootste huisarchief van Nederland. Door de Berghse muntmeesters wordt er voor bezoekers nog steeds munt geslagen.

Boetselaersborg

Dit prachtige, uit het midden van de 16e eeuw markante gebouw, is gebouwd door de bastaardzonen Daem en Hector van Graaf Willem IV, die een buitenechtelijke relatie heeft gehad met herbergier-

Kasteel Huis Bergh

Kasteelstad 's-Heerenberg

De Muntmeesters

Nederlands Hervormde kerk

ster Liese Poer. In het midden van de 18de eeuw werd het pand bewoond door landroost van den Boetselaer die het gebouw zijn naam gaf. De huidige bewoner heeft het gebouw in ere hersteld en zet zich sterk in voor de leefbaarheid van de stad.

Nederlands hervormde kerk en Pancratiuskerk

De Nederlands hervormde kerk aan de Hofstraat is in 1259 gebouwd door Adam van den Bergh. In het midden van de 14de eeuw kreeg het gebouw het aanzicht zoals het nu heeft. Tot 1895 hebben zowel de katholieken als de protestanten gebruik gemaakt van deze unieke kerk. Toen begin 1800 de bevolking sterk toenam werd het steeds lastiger om van deze kerk gezamenlijk gebruik te maken. Ook het ontbreken van synergie droeg ertoe bij dat de verstandhouding tussen de beide religieuze partijen er niet beter op werden. Na jarenlang getouwtrek over, met name, de uit 1495 daterende kerkklokken, die altijd aan de katholieken hadden toebehoord, kregen de katholieken in 1895 hun eigen kerk, de Pancratiuskerk, in het centrum van de stad. De kerkklokken hangen nu trots in deze kerk. In deze kerk is er een permanente tentoonstelling van de twee priesters Galama en van Rooijen die tijdens de Tweede Wereldoorlog in een concentratiekamp zijn gestorven. Momenteel is er ook een door het stadsmuseum georganiseerde tentoonstelling van de kerkinrichter Friedrich Wilhelm Mengelberg.

www.kasteelstad.nl

De Munt

Boetselaarsborg

FIETSVERHUUR

Stads- en kinderfietsen, elektrische fietsen en mountainbikes

Klinkerstraat 38 | Heerenberg | 0314-661405
Bezoek ons ook op www.nijlandtweewielers.nl

Diverse markten in de regio, waaronder:

Raadhuisplein, Zevenaar (40 kramen)
Vrijdag van 10.30 tot 18.00 uur

Stadhuisplein, 's-Heerenberg (40 kramen)
Donderdag van 10.00 tot 17.00 uur

www.vishandelwennekes.nl/markten

Open tijdens de
verbouwing
Viswinkel Wennekes
Wetersingstraat 1, 's-Heerenberg
Di-Vr 10-18 uur / Za 10-15 uur

BARGHSE HUUS
theater & film

ABBA Tribute
donderdag 22 mei

Downton Abbey
donderdag 23 juni

Beperkt Houdbaar
zaterdag 3 december

Minions
Hoe Gru superschurk werd
zomervakantie

Erik Neimeijer
zaterdag 22 oktober

Tickets koop je veilig en snel online op www.barghsehuus.nl
Willem van den Berghstraat 1 - 's-Heerenberg

ijssalon Macellaio
ijskoud het beste!

Ambachtelijk zelfgemaakt schepijs en softijs.
Diverse soorten koffie en andere dranken.
Exclusief gebak, overheerlijke bonbons en meer...

Kijk voor openingstijden op www.macellaio.nl
Stadsplein 6a 's-Heerenberg | 06 23001770 | www.macellaio.nl

Perfecte plek om te ontspannen & eten

In de Montferlandse bossen ligt een pareltje verstopt: Uitspanning 't Peeske. Op een heuvel buiten Beek met aan de ene kant het bergmeertje met een groot vlonderterras. Aan de andere kant een grote vijver met daarbij een terras. Genieten van een kop koffie, terwijl de vissen onder uw stoel doorzwemmen. Dé plek om in het sfeervolle restaurant of buiten te ontspannen na een wandeling of fietstocht. Met een kopje koffie of thee met gebak, een goed glas wijn of een keuze van de uitgebreide lunch & dinerkaart. Onze menukaart wisselt regelmatig zodat we kunnen werken met producten van het seizoen als asperges, mosselen en wildgerechten.

Uitspanning 't Peeske beschikt ook over een camping. U kampeert in bosrijke omgeving met vele wandel- en fietsroutes. De camping ligt tevens aan het beginpunt van één van de mooiste mountainbike routes van Nederland.

Onze camping beschikt over een modern sanitaircomplex met alle faciliteiten. Het kampeer-terrein bestaat uit verschillende velden omringd met bomen. Er zijn diverse kampeerplaatsen met stroomaansluiting.

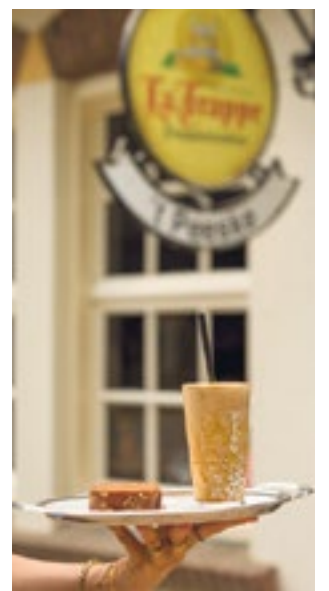
Arrangementen

't Peeske is trouwlocatie en verzorgt speciale arrangementen voor ieder klein en groot feest. Van kinder- en familiefeestjes tot bedrijfs- en trouwfeesten. Een sportief event gecombineerd met een culinair arrangement behoort ook tot de mogelijkheden.

Voor meer informatie of reserveren bel ons op:

0316 - 532804 of info@peeske.nl.

Voor meer informatie over onze andere activiteiten zie: www.peeske.nl.

uitspanning **t Peeske**

Uitspanning 't Peeske
Peeskesweg 12 7037 CH Beek
Tel: 0316 - 532804
info@peeske.nl
www.peeske.nl

Openingstijden
Dagelijks vanaf 10.00 uur.

Van 1 november tot 1 april
donderdagds gesloten.

Ruime parkeerplaats.

Geschiedenis herleeft in Kasteel Huis Bergh

Dit jaar staat in Kasteel Huis Bergh de geschiedenis centraal. Achtereenvolgens zijn er tentoonstellingen en presentaties te zien die elk een bepaald aspect van de geschiedenis van het kasteel en de vroegere bewoners ervan belichten.

Kracht van Kronieken

In 2017 kocht Kasteel Huis Bergh een vijftiende-eeuws boek: een handgeschreven bundel met twaalf kronieken in het Middelnederlands. Het boek is uitzonderlijk. Niet alleen vanwege de grote hoeveelheid kronieken, ook vanwege de prachtige tekeningen. Bovendien bevat het boek de oudst bekende kroniek van Gelre. Voor in het boek staat het wapen van Willem II van den Bergh (1404 – 1465). Hieruit blijkt dat het boek in zijn bezit was. Misschien was hij zelfs de opdrachtgever.

Dit boek was vorig jaar te zien in de tentoonstelling 'Kracht van Kronieken: het oudste geschiedenisboek van Gelderland komt thuis'. Vanwege de grote belangstelling voor het boek blijft het, in een iets kleinere compacte tentoonstelling van 2 maart tot en met 31 oktober te bezichtigen.

Het Rampjaar 1672

Op Tweede Pinksterdag, maandag 6 juni, is het weer de Dag van het Kasteel. Dit jaar is het thema 'Een ramp is van alle tijden'. Hiermee sluit Dag van het Kasteel aan bij de herdenking van het Rampjaar 1672, dit jaar 350 jaar geleden.

Kasteel Huis Bergh doet aan deze dag mee met een kleine presentatie. In 1672 was Bergh bezet door de Fransen onder leiding van Lodewijk XIV (1638 – 1715), koning van Frankrijk. Hij trok op 12 juni 1672 bij Lobith, vlakbij Huis Bergh, de Rijn over. Daarnaast was er op Kasteel Huis Bergh een interne machtsstrijd gaande tussen Oswald III van den Bergh (1646 – 1712) en zijn moeder Madeleine de Cusance (1615 – 1689), die als gravin-regentes het bestuur over Bergh voerde. De archiefstukken van het Archief Huis Bergh bieden een mooie inzicht in dit interne conflict en hoe de moeizame communicatie met de bezetter verliep. De presentatie is vanaf maandag 6 tot en met 30 juni 2022 te zien.

De geboorte van Nederland

In 2022 herdenken we de 'geboorte van Nederland'. Het ontstaan van de Republiek der Verenigde Nederlanden, onze bevrijding van de Spanjaarden, 450 jaar geleden. Deze vrijheid werd bevochten in de Tachtigjarige Oorlog (1568 – 1648). Deze oorlog had een belangrijke impact op Huis Bergh.

Graaf Willem IV van den Bergh (1536 – 1586) speelde aanvankelijk een hoofdrol in deze strijd. Willem IV trok zij aan zij met zijn zwager Willem van Oranje (1533-1584), de broer van zijn vrouw Maria van Nassau (1539-1599), ten strijde tegen de Spaanse

troepen. Onder zijn leiding werden in 1572 o.a. de steden Doesburg, Zutphen, Bredevoort, Doetinchem, Harderwijk, Elburg, Goor, Oldenzaal, Kampen en Zwolle veroverd.

Daarnaast maakte Willem IV deel uit van het Verbond van Edelen en steden dat uit onvrede over het beleid van Filips II, koning van Spanje en heer der Nederlanden tegen hem in opstand kwam. Uiteindelijk liep het allemaal niet goed af voor Willem IV. Hij moest in ballingschap leven in Keulen en Ulft. Niet zonder strijd kreeg hij Kasteel Huis Bergh, dat door de Spanjaarden geconfisqueerd was terug in zijn bezit. Het echtpaar zelf is nooit meer teruggekeerd naar Huis Bergh. Hun zoon Herman (1558-1611) nam zijn intrek op Huis Bergh. Van 9 september tot en met 14 november 2022 wordt in twee tentoonstellingen de rol van het echtpaar Willem IV en Maria van Nassau belicht. Stadsmuseum Bergh laat het verhaal van Maria zien en Kasteel Huis Bergh richt zich op Willem IV.

Kasteel Huis Bergh

Hof van Bergh 8, 7041 AC 's-Heerenberg, tel. 0314-661281, e-mail: info@huisbergh.nl. Voor meer informatie en actuele openingstijden van het kasteel: www.huisbergh.nl

Muntslaan in kasteelstad 's-Heerenberg

Heeft u weleens gehoord van een waardijn, een essayeur, of hagemunten?

De Munt van kasteel Huis Bergh is de enige nog originele werkplaats waar volgens Middeleeuwse werkwijze (1341-1583) nog munten worden geslagen.

De muntmeesters van de Graven van Bergh geven op alle zondagen in april, mei en juni en in de vakantie maanden op donderdag, een presentatie van ca.

drie kwartier. Er worden telkens twee sessie gehouden die om 13.00 en om 14.00 uur van start gaan. Na afloop van iedere sessie kan men tegen betaling zelf een munt slaan. Toegangkaartjes zijn verkrijgbaar aan de kassa in de toren van kasteel Huis Bergh.

- **In- en verkoop Scooters**
- **Reparaties ook aan huis**
- **Verhuur Goccia voor leuke uitjes en uitstapjes**
- **Verkoop Roetz bikes**

SCOOTERSERVICE
 ACHTERHOEK

**Industriestraat 15
 7005 AN Doetinchem**

www.scooterserviceachterhoek.nl

HAVEZATHE
Carpe Diem

Buitengewoon genieten bij Carpe Diem!

Fietsen, wandelen, lunchen, dineren en overnachten.

Langeboomsestraat 5 • 7046 AA Vethuizen (Montferland)
 Telefoon (0314) 65 14 24 • www.hotelcarpediem.nl

centrum
 plan
 didam

Wilhelminastraat couponactie

De Wilhelminastraat is voorlopig afgesloten voor doorgaand verkeer. Even doorbijten, het eindresultaat wordt prachtig. Gelukkig blijven de winkels goed bereikbaar, al is het niet mogelijk om voor de deur te parkeren. De winkeliers in de Wilhelminastraat hebben acties bedacht om het ongemak te compenseren. Blijft u lokaal kopen?

Beauty & Sun

Gratis cupje zocosmetica t.w.v. € 2,- bij zonnebankbezoek.

Decom

20% korting op alle hoesjes van Mobiparts bij een nieuw telefoonabonnement of verlenging. Tot en met juli.

Goudreinet

2e bakje rauwkost salade halve prijs.

GW Natuurwinkel De Liemers

10% korting op uw aankoop, m.u.v. geneesmiddelen.

Hema Didam

2 zakken met 46 koffiepads voor € 5,-

Keurslagerij Teunissen

Spaar voor gratis producten, haal een stempelkaart in de winkel.

Primera de Moriaan

10% korting op tijdschriften.

Shoebly Fashion Didam

20% korting op een artikel naar keuze (m.u.v. BN'ers collectie, Mieke).

t Brillehuus

10% korting op alle monturen en zonnebrillen.

Tuunte

20% korting op één item naar keuze. Geldig t/m 31 augustus 2022.

Vos Optiek

25% korting op alle zonnebrillen. Tweede multifocale bril voor € 379,- Tot en met juli.

Bakkerij Koenen

Bij aankoop van 2 broden naar keuze 6 witte bollen GRATIS.

B-mobile

Na reparatie 30% korting op alle hoesjes voor telefoon en tablet.

Deze actie geldt niet in combinatie met andere acties. Tenzij anders vermeld, loopt de actie zolang de Wilhelminastraat is afgesloten

Werken aan een mooi Didam

Bergherbos paradijs voor natuurliefhebbers en sportievelingen

Het Bergherbos is een uit loofbomen bestaande beboste heuvelrug die over de Duitse grens doorloopt tot bij Elten. Deze heuvelrug is zo'n tweehonderdduizend jaar geleden, tijdens de voorlaatste ijstijd, ontstaan toen enorme ijsmassa's vanuit Scandinavië de grond voor zich uit stuwden in de vorm van een wal. De heuvelrug wordt dan ook wel stuwwal genoemd.

Heden ten dagen is het heuvelachtige Bergherbos een paradijs voor natuurliefhebbers en sportievelingen. Prachtige wandel- en ruitersporen met enkele bijzondere uitkijkpunten zoals bijvoorbeeld op de Kale Jacob en natuurlijk de tweentwintig meter hoge uitkijktoren op de Hulzenberg te Stokkum. Om boven te komen is het een pittige klim, maar eenmaal boven heeft men een spectaculair uitzicht over Montferland en de wijde omgeving.

Voor mountainbikers ligt er een uitdagend parcours dat tot een van de mooiste en spectaculairste van Nederland gerekend mag worden. Bij uitspanning 't Peeske in Beek is er voor de kinderen het Oerbos aangelegd, waar zij naar hartenlust in de vrije natuur kunnen spelen.

Het Bergherbos vormt de Montferlandse basis voor "De groene poort van Achterhoek en Liemers".

HUIFKARCENTRUM.NL
verrassende activiteiten in landelijke sfeer

UNIEK IN DE REGIO: ZELF KOETSIEREN

scoetz.nl

Zou u ooit eens een keer dwars door de mooiste natuurgebieden, genieten van heidevelden, bossen, gezellige dorpjes en de stilte willen rijden? Ga dan op pad met een Scoetz! Want elektrisch rijden met een Scoetz is fun, comfortabel én stil.

Huifkarcentrum
Doetinchemseweg 9
7036 AB Loerbeek

0316 - 531151
info@huifkarcentrum.nl
www.huifkarcentrum.nl

P Gratis **f** Huifkarcentrum **t** @huifkarcentrum

Op maandag zijn wij gesloten.

TERRAS | RESTAURANT | HOTEL

HET MONTFERLAND

Het Montferland, terras - restaurant - hotel.
Gelegen op een 1000 jaar oude en 68 meter hoge vestingheuvel.

Schitterend uitzicht tot ver in Duitsland.
Volgens de kraant het mooiste terras van Gelderland.

Kom langs voor koffie en gebak, een kleine kaart lunch of een heerlijk à la carte diner. Te voet, te paard, op de fiets of met de auto!

Montferland 1 • 7038 EB Zeddum
(0314) 65 14 44 • www.hetmontferland.com

Pak deze zomer lekker uit!

€ 8,95

€ 4,95

€ 14,95

Te koop bij:

Erfgoed Centrum Achterhoek Liemers
Doetinchem *
Bruna Vorden *
Partycentrum 't Noorden Aalten *
BROODS Zeddum
VVV Lichtenvoorde *
Welkoop Vorden *
Welkoop Lichtenvoorde
Meneer Kees Lichtenvoorde *
Drogist de Gaper Lichtenvoorde
Boekhandel Wiegerink Groenlo
Readshop Ruurlo
Readshop Zelhem
Bruna Groenlo *
Meneer Kees Aalten
Zonnebloem afdeling Groenlo
Geschenkenhuis Beuseker Steenderen *
VVV Lochem *

Holland Geschenkpakket
Geesteren
Boerderijwinkel Den 4 Akker
Vierakker *
Tip/VVV Neede *
Welkoop Ruurlo
Welkoop Eibergen
Welkoop Ruurlo *
Welkoop Winterswijk
Welkoop Ruurlo *
Marskramer The Read Shop
Zutphen *
Coop Van der Voort Vorden *
Jan's Slijterij Groenlo *

* Verkoop D'ran Boek

Legenda overzichtskaart

Toeristisch overstappuntsysteem

Deze opvallend vormgegeven zuilen bevinden zich op diverse locaties. Vanaf deze locatie kunt u vanuit de auto, bus of trein gemakkelijk op een van de vele wandel- of fietsroutes starten of overstappen. De overstappunten bieden ook afzonderlijk eigen mogelijkheden voor bijvoorbeeld mountainbike-, skeeler- en kanoroutes. Een aantal punten bieden ook leuke kinderroutes.

Voor meer e-laadpunten zie: www.e-laad.nl

E-laadpunten Montferland:

- Azewijn: Hartjensstraat 7, 7045 AH
- Beek: Peeskesweg 12, 7037 CH
- Beek: Schaapsdrift 12, 7037 CJ
- Braamt: Graaf Hendriksstraat 2, 7047 AE
- Braamt: Braamweg 2, 7047 CB
- Didam: Lieve Vrouweplein 4, 6942 BP
- Doetinchem: Braamtseweg 12, 7007 CK
- Gendringen: Grotestraat 16, 7081 CE
- Gendringen: Munsterweg 4, 7081 HJ
- 's-Heerenberg: De Immenhorst 17, 7041 KE
- 's-Heerenberg: Hof van Bergh 8, 7041 AC
- 's-Heerenberg: Molenstraat 2, 7041 AE
- Netterden: Emmerikseweg 2, 7077 AP
- Stokkum: Eltenseweg 20, 7039 CV
- Stokkum: St. Isidorusstraat 12, 7039 CW
- Ulft: Frank Daamenstraat 33, 7071 AT
- Vethuizen: Langeboomsestraat 5, 7046 AA
- Wehl: Kon. Wilhelminastraat 9, 7031 AA
- Zeddam: 's-Heerenbergseweg 9, 7038 CB
- Zeddam: 's-Heerenbergseweg 42, 7038 CD
- Zeddam: Kilderseweg 27, 7038 EH
- Zeddam: Oude D'chemseweg 42, 7038 BJ

Fietsknooppuntsysteem

D.m.v de numerieke aanduiding op deze gebiedsoverzichtskaart kan op eenvoudige wijze zelf een fietsroute worden samengesteld of aan de hand van dit numerieke systeem een bestaande fietsknooppuntenroute worden gevolgd.

54

Toeristisch Overstap Punt	Uitzichtpunt	Bebossing
Fietsknooppuntsysteem	Bungalowpark	Water
ION oplaadpunt	Molen	Industrierrein
Electronisch oplaadpunt	Zweefvliegveld	Bebouwing
Camping	Veerpont	Grens
Natuurcamping	Voetveer	Spoorlijn/station
Overdekt zwembad	Waterskiën	Viswater
Onoverdekt zwembad	Kinderboerderij	Autoweg
Zwemgelegenheden	Horecagelegenheden	Hoofdweg
Dagrecreatiegebied	Kerk	Snelweg
Jachthaven	Moskee	Straat
Botenverhuur	Hospitaal	Heide
Historisch gebouw	Klompgolf	P-1 Start paardenroute: Braamweg 7, Braamt
Museum of bezienswaardigheid	Golfclub	P-2 Start paardenroute: Korenhorsterweg 8, Lengel
Bijzonder gebouw	Manege	P-3 Start paardenroute: Heidpool 30 Elten, bij Beek
Binnenspeeltuin	Parkeerplaats	P-4 Start paardenroute: Kasteellaan 2, Doetinchem
Buitenspeeltuin	Wijngaard	P-5 Start paardenroute: Nijmansweg 6, Doetinchem
Surfwater		
- K-1 Kano opstartplaats: **Gendringen:** Net buiten Gendringen richting Aalten en Dinxperlo, aan de Engbergseweg bij het eerste bruggetje.
- K-2 Kano opstartplaats: **Terborg:** Vanaf de parkeerplaats van de Gamma. Bij de ophaalbrug op de Zeddamseweg - Ettensestraat.
- K-3 Kano opstartplaats: **Doetinchem:** Bij de ophaalbrug in het centrum aan de Wijnbergseweg bij de grote parkeerplaats de Varkensweide.
- K-4 Kano opstartplaats: **Laag-Keppel:** Bij de ophaalbrug aan de Dorpstraat en de Wehlsedijk.
- K-5 Kano opstartplaats: **Doesburg:** Bij het sluiscomplex en de ophaalbrug aan de Didamseweg en de Barend Ubbinkweg.
- Kano uitstapplaats

'Vishandel Wennekes helpt je de zomer door'

's-HEERENBERG - Voor een groot assortiment dagverse vis kun je in Montferland en omstreken prima terecht bij Vishandel Wennekes. In de winkel aan de Weteringstraat 1 in 's-Heerenberg, maar ook op diverse markten en standplaatsen in Montferland, Oude IJsselstreek, Doetinchem en net over de grens in Duitsland.

"Vooral de barbecue-pakketten en zelf gerookte Zalm van huismerk Sognefjord vinden gretig aftrek in de zomer", vertelt derde generatie-eigenaar Dave Wennekes. "Heerlijk toch, met dat warme weer. Lekker makkelijk en gezond! We zorgen dagelijks voor het juiste vakantiegevoel met onze visjes."

De viswinkel aan de Weteringstraat is (ook tijdens de verbouwing deze zomer) open op dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 tot 18.00 uur en op zaterdag van 10.00 tot 15.00 uur. Kijk voor de actuele standplaatsen, dagen en tijden van de verkoopwagens op www.vishandelwennekes.nl/markten.

Hij kent **BOEF**...
nu **Bowie** nog!

Laat jongeren kennismaken met méér cultuur. Ga naar cultuurfonds.nl/educatie

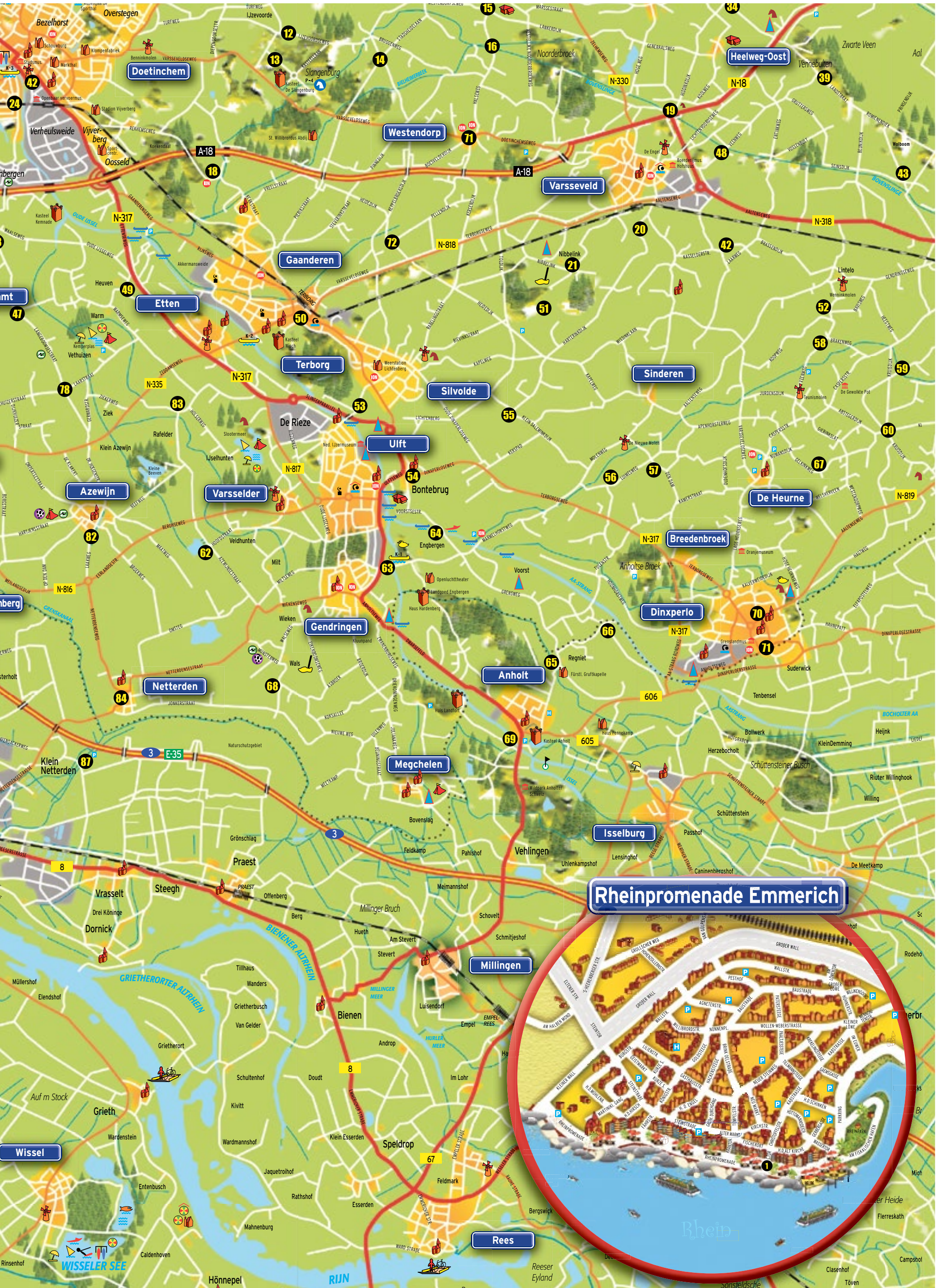
PRINS BERNHARD CULTUURFONDS

Natuurmonumenten

We kunnen niet zonder natuur

Bescherm de natuur in Nederland! Word nu lid op natuurmonumenten.nl en ontvang 4 x per jaar het magazine Puur Natuur

Markant Outdoorcentrum is dé outdoorlocatie van de Achterhoek. Het hele jaar door komen gezinnen, bedrijven, scholen en verenigingen voor een actief dagje uit en verblijf. Dus kom naar Montferland voor de beste outdoorbeleving op ons 12 hectare adventure terrein!

Ook is het mogelijk om te overnachten op het groepskampeerterrein of heerlijk te barbecueën bij restaurant Woodies!

WWW.MARKANT-OUTDOORCENTRUM.NL

Avonturen
Achterhoek

Onderdeel van Markant Outdoorcentrum is Avonturen Achterhoek. Hier zijn activiteiten online te boeken tijdens feestdagen, de meivakantie en de zomervakantie. Bekijk alle avonturen op:

WWW.AVONTUREN-ACHTERHOEK.NL

GILDEWEG 7, 7047 AR BRAAMT

INFO@AVONTUREN-ACHTERHOEK.NL

VLOTBOUWEN

KANOËN

SURVIVAL

KLIMMEN

PUMPTRACK

ROBINSON CHALLENGE

BOOGSCHIETEN

BEKIJK HET VOLLEDIGE AVONTURENOVERZICHT OP

WWW.AVONTUREN-ACHTERHOEK.NL

Wandel- en fietsparadijs Montferland

Met haar uitdagende heuvelachtige bosrijke landschap, gezellige pittoreske dorpen en rijke historie behoort Montferland tot één van de mooiste gebieden in Nederland en wordt niet voor niets een parel in het Gelderse landschap genoemd. Het Montferlandse landschap is een waar paradijs voor wandelaars en fietsers. De vele uitdagende en verrassende routes die in en om Montferland te vinden zijn, zorgen er voor dat bezoekers zich geen moment hoeven te vervelen. Er zijn korte en spannende routes. Er zijn pittige en uitdagende routes en er zijn routes voor heerlijke ontspanning en gezelligheid. Wil je wandelen over velden en wegen met schitterende uitzichten of geef je de voorkeur aan relaxte boswandelingen, waar je oog in oog staat met de prachtige flora en fauna die het Bergherbos te bieden heeft?

Fietsen in Montferland en omgeving

Liefhebbers van de ongemotoriseerde tweewieler kunnen hun hart ophalen op de prachtige heuvelachtige wegen van Montferland. Of het nu om relaxed trappend en genietend van de prachtige natuur gaat of wielrenners en mountainbikers die zich in

het zweet willen werken op een uitdagend parcours; Montferland is bij uitstek het gebied voor fietsers.

Voor de recreatieve fietsers zijn er meer dan vijftig routes uitgestippeld die kennis laten maken met het mooie Montferland. De routes zijn duidelijk aangegeven met vermelding van bezienswaardigheden en

gelegenheden waar men tijdens of na de tocht op één van de gezellige terrassen kan genieten van de Montferlandse gastvrijheid.

Voor de sportieve fietsers is Montferland bij uitstek het gebied waar zij hun energie kwijt kunnen. Het heuvelachtige wegparcours is al meerdere malen het terrein geweest waar professionele wielrenners hun krachten hebben gemeten. Wielrenners geboren in de Achterhoek, zoals Robert Gesink en Koen Bouwman hebben hier menig trainingsuurtje gemaakt. In het Bergherbos ligt een uitdagend parcours voor de mountainbiker. Een parcours dat door mountainbikers als één van de mooiste van Nederland wordt gezien.

Dit complete pakket aan mogelijkheden draagt ertoe bij dat Montferland bij uitstek één van de mooiste fietsgebieden van Nederland is.

Wandelen in Montferland

Wandelen langs rustige wegen, genietend van de schitterende natuur. Lopen over klompenpaden door het boerenland. Boswandelingen door het Bergherbos, bijvoorbeeld naar de uitkijktoren in Stokkum waar men een overweldigend

uitzicht heeft over Montferland en verre omgeving. Historische stadswandelingen met een van de gidsen van het Stedsmuseum die bezoekers met veel enthousiasme vertellen over de rijke historie van Montferland. Wandelen door pittoreske dorpen waarbij men nooit ver is van het Bergherbos. Met meer dan vijfendertig, vaak thematische, wandelroutes kunnen bezoekers wandelend kennisma-

ken met het mooie Montferland. De wegen in en om Montferland, de historische stad 's-Heerenberg en de prachtige natuur vormen samen de parel in het Gelderse landschap.

Voor meer informatie: www.ontdekmontferland.nl of kom eens lang op het toeristisch informatiepunt aan de Marktstraat 1 in 's-Heerenberg.

Emmerik, een Duitse gemeente met Nederlandse geschiedenis

Net over de grens met Duitsland ligt Emmerik, een hanzestad aan de Rijn. Met een prachtige boulevard, waar u de gastronomische mijl vindt. De vele restaurants en cafés ontvangen u met grenzeloze gastvrijheid. In de gratis strandstoelen kunt u eindeloos het weidse uitzicht bewonderen, kijkend naar de schepen die voorbij varen. Of misschien wandelt u liever in de uiterwaarden langs de rivier, genietend van alles wat groeit en bloeit.

Hanzestad Emmerik

Hanzesteden in Nederland en Duitsland brengen hun geschiedenis gelukkig steeds meer onder de aandacht. In Emmerik zijn door bombardementen tijdens de tweede wereldoorlog veel historische gebouwen verwoest, die worden nu op alternatieve manieren weer zichtbaar gemaakt. Dat gebeurt bijvoorbeeld met muurschilderingen of banners.

Elten, bijna 15 jaar Nederlands

Na de oorlog werd Elten, een kern van de gemeente Emmerik, als herstelbetaling aan Nederland gegeven. Van 1949 tot 1963 zou Elten een Nederlandse gemeente zijn. Ingrijpend voor de inwoners die ineens een Nederlands paspoort kregen. Er zijn nog steeds veel inwoners die de Nederlandse taal spreken. De Nederlanders waren blij met de Eltenberg en het kuroord dat Elten is. Een fijn klimaat, gezonde lucht en

een breed aanbod gezondheidsfaciliteiten bieden bezoekers de soms zo nodige ontspanning.

Adellijke stift

Er is genoeg te zien en te beleven in het plaatsje net over de grens, dat een rijke historie heeft. Graaf Wichman van Hamaland had ooit een burcht boven op de Eltenberg. Voor zijn dochters stichtte hij er aan het begin van de negende eeuw een wereldlijke stift voor (hoog)adellijke dames. Dochter Liutgard werd de eerste abdis. Zij was de eerste in een rij van 32 abdisen. De laatste, Laetitia Joseph Murat was een nicht van Napoleon Bonaparte. Zij was abdis tot 1832. In dat jaar werd de stift afgebroken. Drie abdissenhuizen uit latere eeuwen zijn bewaard gebleven.

Butternacht

Bondskanselier Konrad Adenauer kocht

Elten van Nederland terug voor 280 miljoen mark. De overdracht vond plaats in de nacht van 31 juli op 1 augustus 1963. Heel Elten werd voorafgaand aan die nacht volgepakt met Nederlandse koloniale goederen. Schuren en kelders werden gebruikt voor opslag en de straten stonden vol met vrachtwagens, afgeladen vol met koffie, sterke drank en heel veel boter. Al die luxe goederen werden in die 'Butternacht' van het een op het andere moment van Nederland naar Duitsland ingevoerd, zonder ook maar een cent belasting te betalen.

Bezienswaardigheden

Medewerkers van het toeristeninformatiepunt in Elten vertellen u graag over rondleidingen, 'Fietstörkes' van 17 tot 70 km en bezienswaardigheden zoals kerken, de Drususbron en de molen. De mysterieuze Drususbron, naast de stiftskerk, is 57 meter diep. Talrijke sagen over brongeesten doen er de ronde. De beltmolen op de Mollenböhl kan op zondagen ook van binnen bezichtigd worden. De molenaars vertellen graag over de geschiedenis en werkwijze van de molen.

Elten heeft een blotevoetenpad. Wandel er eens 2 kilometer over 20 verschillende

bodemsoorten als zand, kiezels, hout en andere materialen, die uw voeten steeds een andere sensatie geven. Rust uit op de grote banken, waar u lekker uw benen laat bungelen of loop door het water in het Kneipp-Tretbecken.

Het toeristeninformatiepunt is open van dinsdag tot en met vrijdag tussen 10.00 tot 16.00 uur en op zaterdag en zondag van 11.00 tot 16.00 uur.

HOTEL

Hotel Restaurant Ruimzicht

www.ruimzicht.com

Het Montferland

www.hetmontferland.com

Havezathe Hotel Carpe Diem

www.hotelcarpediem.nl

Hotel de Lantscroom

www.hoteldelantscroom.nl

Hotel Zonneheuvel

www.hotelzonneheuvel.nl

Karels Restaurant Hotel

www.restaurantkarels.nl

Gasterij de Harmonie

www.gasterijdeharmonie.nl

BED & BREAKFAST

Toreovernachting Kasteel Huis bergh

www.huisbergh.nl

De Korenhorst

www.dekorenhorst.nl

B&B Mooi Montferland

www.bbmooimontferland.nl

B&B 't Flunderke

www.bedandbreakfastdidam.nl

Barthenhorst

www.barthenhorst.nl

De Waanhoeve

www.dewaanhoeve.nl

B&B Bergh en Bos

www.berghenbos.nl

B&B Beekse Brink

www.beeksebrink.nl

B&B 't Witte Huus

www.bnbhetwittehuus.nl

B&B Kadushi

www.kadushibraamt.nl

Reizigershofstede

www.reizigershofstede.nl

B&B de Heegh

www.bb-deheegh.nl

VAKANTIE WONING

Vakantiewoning Stevenshof

www.vakantiewoning-stevenshof.nl

Vakantiewoning Foxheuvel

www.foxheuvel.nl

Tuinkamer Montferland

www.tuinkamermontferland.nl

Vakantiewoning Manege de Liemers

www.manegedeliemers.nl

VAKANTIE PARK

Landal Stroombroek

www.landal.nl

Vakantiepark de Bijvanck

www.byvanck.nl

CAMPING

't Peeske

www.peeske.nl/camping

Jan Klaassen Dromenland

www.janklaassendromenland.nl

Vakantiepark de Bijvanck

www.byvanck.nl

De Slangenbult

www.deslangenbult.nl

Brockhausen

www.brockhausen.nl

Westernboerderij De Baerle

www.westernboerderij.nl

Recreatie te Boomsgoed

www.teboomsgoed.nl

Het Kleine Laar

www.hetkleinelaar.nl

Kemperplas

www.kemperplas.nl

De Hartjens

www.dehartjens.nl

GROEPS ACCOMODATIES

Markant Outdoor Centrum

www.markant-outdoorcentrum.nl

Hotel Zonneheuvel

www.hotelzonneheuvel.nl

RESTAURANTS

Kasteel Cafe Heeren Dubbel

www.heerendubbel.nl

Grand Cafe de Snor

www.grandcafedesnor.nl

Karels Restaurant Hotel

www.restaurantkarels.nl

Beachclub Stroombroek

www.kabelwaterskibaan.nl

Wegrestaurant De Barriere

www.debarriere.com

Uitspanning 't Peeske

www.peeske.nl

Bistro 't Eethuys

www.heteethuys-didam.nl

Chinees Indisch Azie

www.nieuwaziedidam.nl

Chinees-Indisch Kwong Chow

www.kwongchow.nl

Restaurant Gunes

www.restaurantgunes.nl

Restaurant Juffrouw Tok

www.juffrouwtok.nl

Jan & Jan

www.janenanjan.com

Gasterij De Harmonie

www.gasterijdeharmonie.nl

Wereldrestaurant Forest

www.wereldrestaurantforest.nl

Restaurant JH57

www.smouzen.nl

Chinees Restaurant Pekingcorner

www.pekingcorner.nl

Restaurant Cafetaria 't Klaphek

www.klaphek.com

Havezathe Restaurant Carpe Diem

www.hotelcarpediem.nl

Café Restaurant Het Tolhuis

www.hettolhuis.com

Sin Chen

www.sinchen.nl

Brasserie Brut

www.ruimzicht.com

Restaurant Het Montferland

www.hetmontferland.com

Eetcafé de Gracht

www.eetcafede-gracht.nl

Restaurant Bij Kobus

www.bijkobus.nl

Restaurant Il Tonno Rosso

www.iltonnorosso.nl

CAFETARIA

Cafetaria Big Snack De Steenbok

www.bigsnack.nl

Cafetaria 't Verhaal

www.cafetariaeetcafehetverhaal.nl

Cafetaria Heino

www.eet.nu

Cafetaria Counter Sanders

www.eet.nu

Cafetaria Trefpunt Didam

www.trefpunt-didam.nl

Cafetaria De Bikkerij

www.eet.nu

Café Cafetaria Tante Dies

www.tantedies.nl

Snack Restaurant Het Stadsplein

www.hetstadsplein.nl

Resto de Bongerd

www.restodebongerd.nl

Cafetaria Fly-Inn

www.eet.nu

Cafetaria Litjes

www.cafetarialitjes.nl

Cafetaria Resto D

www.restodehorizon.nl

Cafetaria de Pape

Wehlseweg 22, Didam

Cafetaria Citysnac

www.eet.nu

CAFÉ

Dorpscafé 't-Asch

www.partycentrumde-t-aschwinhuus

Café De Steenbok

St. Jansgildestraat 71,

Grand-Café De Marktmeester

Waverlo 13, Didam

Café Uniek

www.cafe-uniek.nl

Café en zaal Teuni

www.teunissenkilder.nl

Stadsherberg De Dolle Graaf

www.dedollegraaf.nl

Café de Pluum

www.cafedepluum.nl

Café Tapperij 2a

www.tapperij2a.nl

Doe een dagje Didam

Mensen uit de hele regio en zelfs daarbuiten weten het Montferlandse dorp Didam te vinden om hun favoriete winkels te bezoeken. Bijvoorbeeld om de dagelijkse boodschappen te doen, want de plaatselijke slagers, bakkers, delicatessenwinkels, groente- en kaasboer staan bekend om hun ambachtelijke kwaliteit. Elke winkel heeft eigen specialiteiten en het assortiment is ruim en verrassend. De winkeliers en hun medewerkers nemen de tijd om advies te geven, vragen te beantwoorden en tips te delen. In de Didamse winkels is ook nog tijd voor een praatje.

Didam heeft naast winkels van bekende ketens tal van speciaalzaken. Winkels met biologische producten voor mensen en voor dieren, schoenen voor elke voet, een schoenmaker en een mammacare-specialist.

Er zijn modewinkels voor elke portemonnee. Zowel budgetwinkels als winkels die exclusieve merken verkopen, voor kinderen, dames en heren. Sieraden, lederwaren en modieuze brillen maken je outfit compleet. In Didam vind je kappers en beautysalons, waar je letterlijk in goede handen bent.

Kom rondsuffelen in de winkels die boeken, woonaccessoires en cadeauctikelen verkopen of laat je deskundig adviseren over een duurdere aanschaf, zoals een fiets, witgoed of audiovisuele media.

Voor je natje en droogje kun je van 's morgens vroeg tot 's avonds laat terecht bij een van de gastvrije horecazaken. Kwaliteit, een flinke portie, een gezellige sfeer en vriendelijke bediening zijn vanzelfsprekend.

Didam is makkelijk bereikbaar met fiets, trein en auto. Je kunt hier nog gratis en voor de deur van de winkels parkeren. Onze ondernemers zorgen ervoor dat je je thuis voelt in Gastvrij Didam! Je krijgt hier ouderwetse service van moderne winkeliers.

Beleef de natuur, cultuur en geschiedenis van Didam

Recreatiegebied De Nevelhorst in Didam is een prima startpunt om te wandelen of fietsen. Er is een uitgebreid fietsknooppunten-netwerk en met paaltjes zijn wandelroutes aangegeven. Het Laarzenpad, Nevelhorstpad, de wandelroutes Langs de Nevelhorst en door het Baerlebos voeren langs waterpoelen met mooie doorkijkjes, vergezichten over diverse landerijen, en met een beetje geluk zie je reeën, fazanten of ijsvogeltjes.

Historisch Didam

Ben je geïnteresseerd in historie? Dan kun je in Didam je hart ophalen. In het boekje 'Stappen in het verleden' staat vind je een route langs Didams (ook wel Die:ms ge-

noemd) cultuurgoed. Deze wandeling is 3 km lang en gaat langs 20 Rijks- en gemeentelijke monumenten in het centrum van Didam.

Tot 1966 had Didam een eigen ziekenhuis. In 1891 werd de Sint Albertusstichting opgericht. Er kwamen zusters van de Congregatie van Sint Jozef uit Amersfoort naar Didam om zieken en bejaarden te verzorgen.

De oudste overdekte markthal in Nederland

Op de plaats waar vroeger varkens verhandeld werden, verkopen marktlieden nu elke vrijdag van 10.30 tot 17.30 uur verse producten zoals vis, kaas, groenten, bloemen en brood. Je vindt er ook dierbenodigdheden, sieraden, snuisterijen en kleding.

De huisjes met rode dakpannen in de Julianawijk (Julianastraat, Prins Bernardstraat, Wilhelminastraat, Willibrordusweg en Hoofdstraat) werden kort na de oorlog gebouwd. Met een moestuin en een schuur-

tje voor een varken of wat kippen konden de bewoners in hun eerste levensbehoefte voorzien.

Elk Didams hart klopt sneller bij het zien van de Diemse Toren. De Onze Lieve Vrouwe Kerk (in Didam zeggen we Mariakerk) stamt uit de 15e eeuw.

St. Martinusmolen

De St. Martinusmolen in Didam vind je net buiten het centrum. De molen is elke zaterdag van 9 tot 16 uur open voor bezoekers. Op afspraak kun je er ook op andere tijden terecht. Molenaars geven uitleg over de historie en de werking van de molen.

Informatiepanelen en Bevrijdingsroute

In en rondom Didam staan vijftien informatiepanelen, waar je kunt zien hoe Didam er vroeger uitzag. In 2020 is de Bevrijdingsroute ontwikkeld. Een wandel- en fietsroute langs 18 gedenkpalen die over een bijzondere gebeurtenis uit de oorlog vertellen. De fietsroute is 46 kilometer lang en de wandelroute 40 kilometer, maar het is mogelijk om die in etappes te lopen.

Kijk voor meer informatie op gastvrijdidam.nl of de Facebookpagina Gastvrij Didam

TEAROOM

Tearoom Sophie Rosa
www.sophierosa.nl

Hip & His
www.hipenhis.nl

PARTY CENTRUM

Partycentrum De Dèèl
www.partycentrumdedeel.nl

Partycentrum Boszicht
www.juffrouwtoek.nl

Partycentrum Plok
www.plok.nl

Bowling & Partycentrum
www.bowling-sheerenberg.nl

EETCAFÉ

Eetcafé Samsam
www.eetcafesamsam.nl

Shoarma-Pizzeria King
www.kingdidam.nl

Eethuisje Roma
www.romapizzeria.nl

Eetcafé Georgio
www.eetcafegeorgio.nl

LUNCHROOM

BROODS
www.beekseweg.nl

Brasserie de Lantscroom
www.hoteldelantscroom.nl

Brasserie Timber's
www.landa.nl/parken/stroombroek

IJSSALON

Ijssalon Macellaio
www.macellaio.nl

Ijssalon IJs & More
www.ijsmore.nl

PANNEN KOEKEN

Brinks Pannenkoeken
www.brinkspannenkoeken.nl

De Sprokkelaar
www.desprokkelaar.nl

VISHANDEL

Vishandel Wennekes
www.vishandelwennekes.nl

BAKKERIJ

De Echte Bakker Dijkman
www.dijkman.echtebakker.nl

Kampioensbakker Paul Berntsen
www.brood-shop.nl

Bakkerij Braam
www.bakkerijbraam.nl

Bakkerij Van Bentum
www.bakkerijvanbentum.nl

De Echte Bakker Koenen
www.bakkerijkoenen.nl

Bakkerij Kaspers
www.bakkerijkaspers.nl/filiaal-zeddam

Chocolaterie & Banketbakkerij Dongelmans
's-Heerenbergseweg 14b
7038 CC Zeddam
www.dongelmansbonbons.nl

MUSEA

Kasteel Huis Bergh
www.huisbergh.nl

Museumboerderij De Gildekoat
www.montferland.nl

Stadsmuseum Bergh
www.stadsmuseumbergh.nl

min40celsius
www.min40celsius.nl

Charles Dickens Museum
www.dickensmuseum.nl

Voetbal Museum
www.homeoffootball.info

GALLERIES

Suzan de Wildt
www.paint-online.nl

De Rosmolen
www.molendatabase.nl

WELLNESS

Palestra Beauty & Wellness
www.palestra.nl

MOLENS

Düffels möll
www.molendatabase.nl

De Rosmolen
www.molendatabase.nl

Korenmolen De Volharding
www.molendevolharding.nl

Grafelijke Torenmolen
www.huisbergh.nl/torenmolen/

St. Martinusmolen
www.martinusmolen.nl

Korenmolen
www.molendatabase.nl

Zwarte Belt molen
Zwarte Kolkseweg, 's-Heerenberg

WIJNGAARDEN

Wijngoed Montferland
www.huisbergh.nl

Wijngoed Montferland
www.wijngoedmontferland.nl

Wijngoed Avitera
www.avitera.nl

VERHUUR

Nijland Tweewielers
www.nijlandtweewielers.nl

Bike Emotions
www.bike-emotions.com

Markant Outdoorcentrum
www.markant-outdoorcentrum.nl

Pedaleur
www.pedaleur.nl

Goossens Tweewielers
www.giantstore-sheerenberg.nl

Huifkarcentrum Bergh / E-scoetz verhuur
www.huifkarcentrum.nl/www.scoetz.nl

Scooterverhuur Gelderland
www.scooterverhuurgelderland.nl

MANEGE

Paardensportvereniging de Liemers
www.pvdeliemers.nl

Manege Stroombroek
www.manegestroombroek.nl

Manege te Boomsgoed
www.teboomsgoed.nl

Stal Dalwhinnie
www.dalwhinnie.nl

De Boleemruiters
www.boleemruiters.nl

Stal Loilse Broek
www.stal-hetloilsebroek.nl

Stalhouderij Belfjor
www.belfjor.nl

Huifkarcentrum Bergh
www.huifkarcentrum.nl

SPORT ACTIVITEITEN

Stergolfbaan 'De Korenbloem'
St. Jansgildestraat, Beek

Midgetgolf Landal Stroombroek
www.landa.nl

Midgetgolfbaan te Boomsgoed
www.teboomsgoed.nl

Midgetgolfbaan Hoch-Elten
www.minigolf-hochelten.de

Bowling & Partycentrum
www.bowling-sheerenberg.nl

Pétanque Club Montferland
www.pcmontferland.nl

Kabelwaterskibaan Stroombroek
kabelwaterskibaan.nl

Zwembad Laco
www.laco.eu

KINDER ACTIVITEITEN

Ridderslag Huis Bergh
www.huisbergh.nl

Het Land van Jan Klaassen
www.janklaassen.nl

Water en zandspeeltuin
www.peeske.nl

Cool Nature Park
www.coolnature.nl

GROEPS ARRANGEMENTEN

Westernboerderij de Baerle
www.westernboerderij.nl

Markant Outdoorcentrum
www.markant-outdoorcentrum.nl

Huifkarcentrum Bergh
www.huifkarcentrum.nl

Hippe Koeien
www.hippekoeien.nl

Struisvogelboerderij Vrieswijk
www.struisvogelboerderij.nl

Blackout Airsoft
www.blackoutairsoft.com

LANDWINKELS

Koffie- en theeschenkerij Sophie Rosa
www.sophierosa.nl

Tuinderij Gesthuizen
www.tuinderijgesthuizen.nl

Boerderij Blom
www.boerderijblom.nl

Met de paardentram door Doesburg

Iedere zaterdag tot en met 3 september kun je om 14.00 uur mee met de paardentram voor een prachtige rit door het historische centrum van Doesburg. Je krijgt alles te horen over de rijke geschiedenis van de Hanzestad. De paardentram wordt getrokken door twee of drie schitterende fjordenpaarden. De tocht duurt ongeveer 60 minuten. Kijk voor meer informatie op: www.bezoekdoesburg.nl

Beklim de hoogste kerk van Gelderland!

Met een hoogte van 94 meter is de Grote of Martinikerk in Hanzestad Doesburg de hoogste kerk van Gelderland. Onder leiding van de torenhans gids beklim je de 220 treden van de toren. De beklimming wordt beloond met een spectaculair uitzicht over de historische binnenstad, de Veluwezoom, de Achterhoek en de Liemers. De gids vertelt je alles over de geschiedenis van de toren, het carillon en de Hanzestad. In de agenda op bezoekdoesburg.nl zie je op welke vaste momenten je mee kunt met de gids. Ook kun je een beklimming op afspraak plannen bij VVV Doesburg.

Stadswandeling Hanzestad Doesburg

Een stadswandeling door Hanzestad Doesburg is een bijzondere ervaring. De historische rijkdom van de stad is af te lezen aan de prachtige gevels en het ongeschonden middeleeuwse stratenpatroon. De stad kent meer dan 150 monumenten en beeldbepalende panden. Ga mee met de stadsgids op ontdekkingsstocht langs de fraaiste plekjes. Informeer bij VVV Doesburg naar de mogelijkheden voor het maken van een wandeling op afspraak of kijk voor vaste tijdstippen om deel te nemen op www.bezoekdoesburg.nl. Maak je liever een wandeling op eigen gelegenheid? Bij VVV

Doesburg is een stadswandelboekje verkrijgbaar voor 3,25 euro.

Dagje musea in culturele Hanzestad Doesburg

In Hanzestad Doesburg vind je diverse musea en galerieën met boeiende collecties. Voor verfijnd glas- en juweelwerk ga je naar het Lalique Museum. Oude ambachten bekijk je in Streekmuseum De Roode Tooren of in het Mostermuseum. In de Grote of Martinikerk is Zilvermuseum Doesburg gevestigd waar je een collectie vindt van zilveren mosterdpotten. In het Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum leer je over de oude Gelderse tramwegen en antiek speelgoed. Bij Museumtuin 't Olde Ras vind je diverse soorten oude fruitrassen. Daarnaast kent Doesburg nog tal van kleinschalige musea en galerieën die op afspraak te bezoeken zijn. www.bezoekdoesburg.nl

Culturele Zondag Doesburg

Iedere eerste zondag van de maand openen kunstenaars, galleries, podia, musea en bijzondere locaties in Hanzestad Doesburg hun deuren voor publiek. Tijdens deze dag geniet je van kunst, ambacht en cultuur in de historische omgeving van de binnenstad. Deelnemers zijn te herkennen aan een witte vlag en zijn terug te vinden in de folder met plattegrond van Culturele Zondag Doesburg, gratis verkrijgbaar bij

VVV Doesburg. Openingstijden: van 12:00 tot 17:00 uur. Kijk voor meer informatie op culturelezondagdoesburg.nl

Tentoonstellingen Lalique Museum Nederland

Tot en met 19 juni is in het Lalique Museum in Doesburg de tentoonstelling 'De Stijl: Theo van Doesburg & tijdgenoten' te zien. Het doel van deze tentoonstelling is de overeenkomsten tussen Nederlandse kunstenaars te tonen, daar waar deze verschillen, en de invloed van Nederlandse Vormgeving op buitenlandse kunst laten

zien. De vaste collectie van René Lalique zal in dit kader worden aangepast aan de stijl die tussen 1919 en 1939 in zwang was; art deco. Op 3 juli start de tentoonstelling 'Stromingen & Gestalten - Zilver & juwelen van art nouveau tot art deco'. In deze tentoonstelling wordt de bezoeker aan de hand van werk van kunstenaars zoals Lucien Gaillard, Léopold Gautrait, Christofle, Hugo Leven, Archibald Knox, Paul Follot en natuurlijk René Lalique, meegenomen in het ontstaan van de kunststromingen art nouveau en art deco. Voor meer informatie kijk op: www.laliquemuseum.nl

11 Dorpentoer 2022: Een culturele verrassingstocht door Montferland

Zondag 11 september 2022 vindt in de gemeente Montferland de zesde 11Dorpentoer plaats. Tijdens deze culturele verrassingstocht door Montferland, trakteren alle kernen van de gemeente de bezoekers op muziek, theater, zang en dans, uitgevoerd door de plaatselijke verenigingen. Bijzonder aan het evenement is, dat er op één dag in alle kernen van de gemeente culturele activiteiten plaatsvinden. Bezoekers kunnen deze dag zelf een route en een programma samenstellen om er zoveel mogelijk van te genieten. Het programma vindt plaats tussen 11.00 en 16.00 uur en is gratis te bezoeken.

De gemeente Montferland kent een bloeiend en rijk verenigingsleven in alle kernen: 11 dorpen en één stad. Verenigingen en organisaties in de verschillende kernen hebben de handen ineen geslagen om een kleurrijk programma neer te zetten met optredens van harmonieën, fanfares, drumbands, toneelverenigingen, koren, kunstenaars en vele andere; omlijst door terrassen en ander vrolijk randgebieden. Het Montferland is tevens een geweldig gebied met heuvels, natuur en fietsroutes. De fietsknooppunten bieden veel mogelijkheden om het bezoek aan de verschillende uitvoeringen en concerten te combineren met een mooie fietsroute door de fraaie natuur.

De 11Dorpentoer is een initiatief van Welcom die het evenement organiseert in samenwerking met de gemeente Montferland, het verenigingsleven en de diverse dorps- en wijkleden. Meer informatie is te vinden op www.iedereenwelcom.nl.

Ontspannen en recreëren in Montferland

Heeren Dubbel bij Kasteel Huis Bergh

Montferlanders zeggen dat je nergens zo goed kunt ontspannen en recreëren als in Montferland. Daar zit wel een kleine kern van waarheid in, maar Nederland heeft wel meer mooie gebieden waar je heerlijk kunt ontspannen en recreëren. Montferland is echter wel één van de gebieden die je bijzonder mag noemen en waar het meer dan genoeg is om even tot rust te komen. Landelijk gelegen in het oosten van het land, schurend tegen de Achterhoek en het Duitse achterland. Bosrijk en heuvelachtig. Heerlijk watergebied waar het goed toeven is. Sfeervolle overnachtingsmogelijkheden en gezellige terrassen waar bezoekers hartelijk welkom zijn.

Recreatie

Meest in het oog springend is recreatieplas Stroombroek in Braamt met daarnaast het vakantiepark Landal. Activiteiten in en op het water. Relaxen aan het strand of heerlijk genieten van een drankje of een hapje op het gezellige terras. Iets kleinschaliger, maar net zo leuk is recreatieplas Nevelhorst in Didam waar het in de zomer lekker is om even een verkoelende duik te nemen. Voor de mensen die minder met water hebben is het misschien leuk om te gaan midgetgolfen in Beek, of op een scooter Montferland ontdekken. Met het hele gezin in een huifkar door de bossen van Bergh kan ook. Sportievelingen willen misschien wel hun krachten meten bij het outdoor centrum in Braamt of zich wagen aan het uitdagende mountainbikeparcours in het Bergherbos. Wat te denken van heerlijk op een terrasje zitten in een van de pittoreske Montferlandse dorpen of de historische stad 's-Heerenberg. Montferland heeft zoveel te bieden op het gebied van ontspanning en recreatie dat bezoekers weleens kunnen gaan denken dat de Montferlanders gelijk hebben en dat het nergens zo fijn ontspannen en recreëren is als in Montferland.

Overnachten in Montferland

Wie echt tot rust wil komen en met een heerlijk ontspannen gevoel naar huis wil gaan, moet echt de tijd nemen en een paar dagen genieten van de gastvrijheid van de Montferlander.

Of men nu in het mooie vakantiepark Landal verblijft, of in een gezellig landelijk- of stadshotel zit, op een mooie camping de tent hebt opgeslagen, of verblijft in een van de vele sfeervolle B&B's die Montferland rijk is, overal zal men gastvrij worden ontvangen. Genieten van de landelijke rust. Wakker gemaakt worden door het gekwetter van vogels of het kraaien van een haan. Verwend worden met een heerlijk ontbijt op het ter-

Huifkartocht

B&B de Korenhorst Lengel

ras, waar de eerste zonnestralen weer een mooie dag aankondigen, dat alles maakt dat iedereen er een aangenaam verblijf heeft en graag weer terugkomt.

Restaurants

Na een hele dag op pad in Montferland en omstreken krijg je natuurlijk wel zin in een stevige hap. Montferland kwalificeren als 'Bourgondisch' gaat misschien net wat te ver, maar de koks in de vele restaurants, hotels en eetcafés zijn met hun porties

niet kinderachtig. In het oosten van het land willen ze graag dat de gast met een tevreden gevoel en een goed gevulde buik naar huis gaat.

Stevig en met veel aandacht voor kwaliteit, waarbij er een grote aandacht is voor streekproducten.

Dit alles onder het genot van een goed glas wijn, aanbevolen door de gastheer of gastvrouw, die met veel plezier en kennis van zaken de juiste combinatie vindt, voor ieders smaak.

Recreatieplas Stroombroek Braamt

Stadsmuseum Bergh

In Stadsmuseum Bergh kunt u zich onderdompelen in de rijke geschiedenis van het oude graafschap Bergh. U krijgt antwoord op de vraag hoe vroeger vijanden en gespuis uit de stad werden geweerd, hoe nieuwtjes werden verspreid en waarom je beter bier kon drinken dan water. En wie werd er rijk van het ijzer dat in de vroege middeleeuwen werd gewonnen in het Bergherbos? De bezoeker kan de verhalen intens beleven met behulp van de meest moderne belichtingstechniek, film en audiotour. Ons pronkstuk, de prachtige maquette van de historische stad uit 1550, wordt toegelicht met korte animaties. Verder vertellen vijf historische vrouwen over hun leven: een horige boerin, een hooghartige gravin, een rijke burgerdame, een zachtmoedige gravin en de oude vrouw Mechteld ten Ham.

Nieuwe expositie "Maria van Nassau, gravin tussen twee vuren"

Geboorte van Nederland

Het jaar 1572 wordt gezien als het geboortjaar van Nederland. Met de inname van Den Briel door de watergeuzen wordt dan een begin gemaakt met het zich onttrekken aan de macht van de koning van Spanje. Uiteindelijk leidt dit tot het ontstaan van Nederland. In het westen van het land krijgen vanaf 1572 de begrippen vrijheid en verbondenheid eindelijk inhoud. Helaas geldt dit niet voor het oosten van het land. Vanaf het huidige Limburg tot en met Groningen zit men nog volop in de strijd, met verwoesting, verlies, verdeeldheid en verdriet tot gevolg. Vooral Gelre heeft geleden onder de strijd tussen de Spanjaarden en de aanhangers van Willem van Oranje en de godsdienststrijd die hieruit voortkwam. Met de expositie stelt Stadsmuseum Bergh deze gebeurtenissen tijdens de Tachtigjarige oorlog centraal.

Maria van Nassau

Deze tweestrijd komt heel duidelijk naar voren in de persoon van Maria van Nassau, zuster van Willem van Oranje. De luthers opgevoede Maria trouwt in 1556 met de katholieke graaf Willem IV van den Bergh en komt wonen op het huidige kasteel Huis Bergh. Door dit huwelijk werd de stad 's-Heerenberg nauw betrokken bij de 80-jarige oorlog.

In deze strijd stond graaf Willem IV van den Bergh niet altijd achter prins Willem van Oranje. Hierdoor werd Maria voortdurend heen en weer geslingerd tussen trouw aan haar man en trouw aan haar broer en familie.

Maria was een bijzondere vrouw. Ze was warm en zachtmoedig, met oog voor het lijden van familie en de inwoners van

Bergh. Maar ze was ook heel krachtig. Ze voedde zestien kinderen op en voerde een druk huishouden.

Daarnaast ging ze met haar man op veldtocht, waar ze getuige was van het zeer wrede handelen van zijn leger huurlingen. Zelfs Alva prees haar moed en haar houding tijdens een veldslag.

Verhalen, re-enactment, tentoonstelling en stadswandeling

Middels verhalen in een audiotour krijgt de bezoeker een beeld van het karakter van Maria, haar positie en de rol die zij speelde naast haar echtgenoot. De expositie met objecten en replica's van brieven en andere documenten geeft een beeld van het dagelijkse leven in de periode waarin ze leefde. Op gezette tijden zal Maria gestoken in historisch kostuum verschijnen en brieven voorlezen. Dit wordt ondersteund door beeldmateriaal. De audiotour voert tevens naar het uit 1531 stammende Raethuys, waar een expositie is ingericht met objecten uit die tijd. Ook zal dit schitterende, onlangs geres taureerde middeleeuwse gebouw belicht worden.

Voor deze tentoonstelling is een stadswandeling ontwikkeld met aandacht voor gebouwen en locaties die in het leven van Maria een rol speelden.

Duur	1 mei 2022 t/m 31 december 2022
Locatie	Stadsmuseum Bergh en Het Raethuys
Entree	museumbezoek incl. expositie € 4,00
Adres	Marktstraat 3, 7041 AH 's-Heerenberg
Info	www.stadsmuseumbergh.nl like ons op Facebook: stadsmuseumbergh
Reserveren	voor stadswandeling: tel. 06 1998 1457

Stadsmuseum Bergh en historische stadswandelingen

In Stadsmuseum Bergh en tijdens onze stadswandelingen kunt u zich onderdompelen in de rijke geschiedenis van het oude graafschap Bergh. Naast onze vaste collectie waarin vijf vrouwen de geschiedenis van 's-Heerenberg vertellen en ons pronkstuk de middeleeuwse maquette, is er de tot medio 2023 de expositie "Maria van Nassau, gravin tussen twee vuren" te bewonderen. De tweestrijd in de Tachtigjarige Oorlog komt duidelijk naar voren in de persoon van Maria van Nassau, zuster van Willem van Oranje en vrouw van de katholieke graaf Willem IV van den Bergh. U wordt meegenomen in het dagelijks leven en de innerlijke strijd van deze bijzondere vrouw. Maria zal regelmatig in historisch kostuum verschijnen en brieven voorlezen.

Stadsmuseum Bergh, Marktstraat 3 's-Heerenberg
Actuele informatie over openingstijden en prijzen vindt u op www.stadsmuseumbergh.nl
Reserveren stadswandelingen: 06-19 98 14 57

Ontstaan en geschiedenis van Montferland

Het heuvelachtige gebied Montferland is duizenden jaren geleden ontstaan tijdens het jongste deel van het Saaliën, de voorlaatste ijstijd. Grote massa's zand en stenen kwamen vanuit Noorwegen ons land binnen en vormden de stuwwal in het Bergherbos. Welke naam het gebied toen droeg is niet bekend, maar de naam Montferland duikt pas voor het eerst op aan het begin van de 12 de eeuw en betrof het eigenlijk alleen het gebied waar nu hotel restaurant Montferland op de motte in het Bergherbos staat.

Montferland

Over de naam Montferland gaan verschillende verhalen. Er gaat een verhaal over twee reuzen die allebei met een 'mond vol zand' door dit gebied liepen waarbij één reus een bult zand heeft uitgespuugd in het Bergherbos en de andere reus dit in Elten heeft gedaan waardoor de Elterberg is ontstaan. Leuk verhaal, maar wie gelooft er nog in sprookjes. Een ander verhaal gaat over het feit dat in deze streek rond het jaar duizend aan ijzerwinning werd gedaan waar de naam 'mont fer' vandaan kwam wat berg en ijzer betekent. Dat de naam Montferland hiervan is afgeleid is mogelijk maar niet waarschijnlijk. Het meest waarschijnlijke en in ieder geval het interessantste verhaal is dat aan het begin van de 12 de eeuw een Armeense ridder, Constantinus genaamd, de naam aan dit gebied gegeven heeft.

Constantinus

John Thoben, historicus, genealoog en oprichter van de Heemkundekring Bergh, heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar de oorsprong van de naam Montferland. Volgens de informatie die hij naar boven wist te halen, kwam deze Constantinus aan het begin van de 12de eeuw uit Jeruzalem waar hij, samen met zijn Duitse wapenbroeder, Gotschalk van Malgarten, heeft meegevochten in het leger van Boudewijn van Bouillon. Constantinus ging met Gotschalk naar het ouderlijk huis van zijn wapenbroeder. Daar kreeg hij een relatie met diens zuster. De vader van het

meisje was een zeer invloedrijk man die goede contacten had met het bisdom Utrecht. Dankzij deze invloed werd Constantinus rentmeester over het gebied tussen het graafschap Zutphen en hertogdom Kleef. Hij betrok een woonruimte op de kunstmatig opgeworpen heuvel (motte) in het Bergherbos en noemde

dit 'Montferrand', dit uit eerbetoon aan de oproep tot de eerste kruistocht in 1095 door paus Urbanus de tweede, in de burch/kerk Montferrand bij de plaats Clairemontferrand in Frankrijk.

Constantinus is de stamvader van het geslacht Van den Bergh. Het was zijn kleinzoon Rabodo die aan het einde van de 12 de eeuw het kasteel Huis Bergh heeft laten bouwen.

Land van Bergh

Tot de fusie met de gemeente Didam in 2005 was de naam van de gemeente, waartoe Montferland behoord, gemeente Bergh, of zoals historici het graag noemen 'het land van Bergh'. Door deze fusie kreeg de

gemeente de naam Montferland en wordt het gehele gebied nu ook als zodanig genoemd.

Een fusie gaat vaak gepaard met probleempjes waarbij er verschillen in cultuur kunnen zijn, waar historici zich vaak roeren, of waar gebiedsbepalingen ter discussie staan. In Montferland is dat niet anders. Behoren wij nu tot de Liemers, tot de Achterhoek, of houden sommigen zich vast aan de aparte status die het graafschap Bergh ooit heeft gehad?!

Deze discussie mag worden gevoerd maar is eigenlijk niet nodig. Een gebied kenmerkt zich in het algemeen door drie elementen; geografisch, bestuurlijk en etnisch. Geografisch kan men stellen dat Montferland gezien haar ligging behoort tot de Liemers. Dit gebied strekt zich uit tussen de Rijn en de oude IJssel tot een stuk achter Gendingen. Op de kaart van Groote uit 1573 is dit duidelijk te zien. Het gebied de Liemers komt voor het eerst in de geschriften voor in het midden van de 9 de eeuw, waar het als geografisch gebied wordt gekenmerkt. De bestuurlijke gebieden, grenzend aan de Liemers, waren het graafschap Zutphen, hertogdom Kleef en Gelre. De naam Achterhoek komt men voor het eerst tegen aan het einde van de achttiende eeuw in een gedicht van een Zutphense dichter. De Achterhoek is nooit een geografisch, bestuurlijk of etnisch gebied geweest. Tegenwoordig zijn er zeven gemeenten die door een samenwerkingsverband de Achterhoek vormen. Vanuit de historie is dit echter geografisch en bestuurlijk onjuist. Enkel van deze gemeenten liggen geografisch nog steeds in de Liemers, en enkelen behoorden historisch en bestuurlijk gezien tot het graafschap Zutphen.

Voor historische informatie:
www.berghapedia.nl
www.heemkundekringbergh.nl
www.ovd-didam.nl

HANZE
STAD
DOESBURG

DOESBURG AAN DE IJSSEL

Oplaadpunt voor levensgenieters

De culturele Hanzestad van Nederland

De historische rijkdom van de Gelderse Hanzestad Doesburg aan de IJssel is af te lezen aan de prachtige gevels en het ongeschonden middeleeuwse stratenpatroon. Het gevarieerde aanbod van diverse musea en galerieën prikkelt alle zintuigen. Ontdek al dwalende door de kronkelende steegjes welke bijzondere winkeltjes daar verborgen zijn en hoe goed de Doesburgse mosterdsoep smaakt. Regelmatig verlevendigen culturele manifestaties en festivals het gemoedelijke stadscentrum.

Wilt u langer genieten van deze ontspannen sfeer, kies dan voor een eigentijdse hotelkamer, een camping aan de IJssel of een Bed & Breakfast in één van de monumentale panden.

DE DOESBURGSE TOP TIEN

Bijzondere musea

Zoals bijvoorbeeld het Lalique Museum, De Roode Tooren en het Mostermuseum.

De Martinikerk

Sinds 1228 in Doesburg op de plek van zijn romaanse voorganger met een toren uit 1959.

Gasthuiskerk Doesburg

Cultureel Centrum van Doesburg met een afwisselend programma.
www.podiumdoesburg.nl

Divers cultureel aanbod

Voor culturele fijnproevers de Culturele Zondag (eerste van de maand) met open galeries en ateliers.
www.culturelezondagdoesburg.nl

De Linies van Doesburg

Vestingwerken ontworpen door Menno van Coehoorn in 1701.

De echte Doesburgse Mosterdsoep

Moet je in Doesburg geproefd hebben in één van de gezellige restaurants.

Opvallende historische panden

Gebouwen die je gezien moet hebben: De Waag, het oudste stadsbierhuis van Nederland, het Arsenaal en de Commanderiej.

Moderne architectuur van Adolfo Natalini

Eigentijdse architectuur verbindt de IJsselkade met de middeleeuwse binnenstad.

Historische Stadshart

Ervaar de gezellige sfeer en ontdek de gevarieerde winkeltjes.

Chillen aan de IJssel

Flaneren langs de kade en genieten van een drankje met uitzicht op de rivier. Heerlijk varen en aanmeren in de haven.

Fietsknooppunt

35

36

37

PLAN JE BEZOEK:
WWW.BEZOEKDOESBURG.NL

Montferland: de Groene Poort van Achterhoek en Liemers

Montferland, geografisch liggend in de Liemers, schurend tegen de Achterhoek en het Duitse achterland, mag zich terecht een parel in het Gelderse landschap noemen.

Bosrijk, heuvelachtig, glooiende wegen die naar pittoreske dorpen voeren, recreatieplassen en niet te vergeten een rijke geschiedenis, die nog steeds zichtbaar is in de historische kasteelstad

's-Heerenberg met verschillende monumentale panden uit vervlogen tijd waar het indrukwekkende kasteel Huis Bergh het stralende middelpunt is.

De ligging van het gebied Montferland zorgt soms ook wel

eens voor discussie. Hoort Montferland nu bij de Liemers, of bij de Achterhoek?

Deze discussie hoeft echter niet gevoerd te worden, want Montferland hoort juist, dankzij haar ligging, bij zowel het gebied wat tegenwoordig beschouwt wordt als de Liemers en het gebied dat de Achterhoek wordt genoemd.

Met het centraal gelegen Bergherbos en de groenrijke dorpen is Montferland 'de Groene Poort van de Achterhoek en Liemers' en is daarmee de verbindende factor

voor beide gebieden. De bijzondere ligging van Montferland en de aanwezigheid van het Bergherbos zorgt ook voor verbinding met het Duitse achterland.

Het Bergherbos loopt tot aan het knusse Duitse grensplaatsje Elten, waar de Eltenberg prominent aanwezig is. Mooie steden, zoals Emmerich, waar het op de Rijnpromenade goed toeven is, de historische stad Kleve en Xanten met haar Romeinse nederzetting, liggen in de directe nabijheid van Montferland.

HET LAND VAN JAN KLAASSEN

EEN REIS VOL FANTASIE

In Braamt bij Doetinchem
[vlak bij Arnhem]

BUITENPRETPARK

Beleef samen met je kinderen een dag plezier en laat ze kennis maken met het fenomeen pretpark!

BINNENSPEELTUVIN

Vrijuit spelen en ontdekken prikkelt je fantasie, stimuleert je creativiteit en ontwikkelt je motoriek.

BUITENTREIN

POPPENTHEATER

Ontmoet Jan Klaassen in het grootste poppentheater van Nederland!

VRACHTWAGEN

NIEUW!

VLIEGTVIG

OVERNACHTEN BIJ JAN KLAASSEN

Nog langer genieten? Blijf overnachten op de naastgelegen kindercamping Jan Klaassen Dromenland. De plek waar kinderdromen werkelijkheid worden!

Slapen in een
HELIKOPTER
BOOMHUT
SCHOOLBUS
PIPOWAGEN

VIP-VOUCHER

Lever de VIP-VOUCHER in bij de kassa en betaal geen € 12,00 maar € 8,99 p.p.

Maximaal 4 personen per bon. Geldig t/m: 30 juni 2022
Actievoorwaarden zie: www.janklaassen.nl
Reserveer uw datum via: info@janklaassen.nl

JAN KLAASSEN TRAKTEERT!

